

Piątek Euzebiusza
Sobota Łazarza
Niedziela Gracyana B.
Poniedziałek Daryusza
Wtorek Teofila
Środa Tomasza ap.
Czwartek Zenona

Wschód g. 8 m. 6
Zachód g. 3 m. 46
Długość dnia g. 7 m. 40

Cena prenumeraty

w Łodzi:

Rocznie rs. 8 k.
Półrocznie „ 4 —
Kwartalnie „ 2 —
Miesięcznie „ — 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rs. 10 k.
Półrocznie 5 —
Kwartalnie 2 50
Miesięcznie 85

REDAKCJA

ADMINISTRACJA

W ŁODZI
ul. Piotrkowska № 81.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 4 (16) grudnia 1898 r.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Oboźna 7; w Częstochowie w księgarni M. Lipskiej; w Zgierzu u p. Ikierta.

CENA OGŁOSZEŃ w „Rozwoju:” „Nadesłane” na 1-ej stronie kop. 50 za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1-ej kopiejce). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy.

Ostrzeżenie.

Tow. Akc. fabryki wyrobów żelaznych

Wł. Gostyński i S-ka w Warszawie

filia Łódź, Piotrkowska 81,

niniejszym zawiadamia Sz. Publiczność m. Łodzi i okolicy, że meble żelazne i wszelkie wyroby swej fabryki sprzedaje i tylko w składzie fabrycznym ul. Piotrkowska 81 i sprzedawcy tekowych nikomu na Łódź nie powierza. 454.

KALENDARZYK.

Jutro.

Salon artystyczny Benedykta 1.
Panorama „Oblężenie Paryża” (Pasaż Szulca).
Teatr zimowy Victoria, Piotrkowska № 67,
„Kontroler wagonów sypialnych” farsa w 3 akt. A. Bissona.
Początek o g. 8 wieczorem
Wieczornica męska „Lutni” we własnym lokalu Piotrkowska 108.
Koncert na rzecz szkoły Talmud-Tory w sali koncertowej. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Położenie bez wyjścia.

Historia nie zanotowała jeszcze na kartach swych podobnego zamętu, jaki sroży się obecnie w obu połowach Austro-Węgierskiej monarchii.

Po obu brzegach Litawy rząd i większość parlamentarna stoją bezradnie wobec terroryzmu mniejszości, paraliżującego już nie tylko życie konstytucyjne ludów Rzeszy Rakuskiej, lecz wprost podcinającego zasadnicze podwaliny państwowego jej ustroju, grożącego wreszcie rozpadnięciem państwa, o którym w swoim czasie najznakomitsi mężowie polityczni twierdzili, że gdyby nie istniało stworzyć by je potrzeba.

Lecz każda budowa musi mieć prawidłowo założone fundamenty, aby wieki przetrwać mogła. Inaczej wcześniej czy później rysować się pocznie i jeżeli w samą porę radykalne środki przedsięwziętymi nie będą, w gruzy się rozpada.

Już w patencie październikowym z 1860 r. a następnie w ustroju dualistycznym monarchii tkwiły zarodki tej burzy, która sroży się obecnie po obu brzegach Litawy z żywiołową oniemałą siłą.

Tu i tam większość ludów wchodzących w skład monarchii oddano na łup mniejszości. Dopóki więc ludy słowiańskie, uciskane w Przedlitawii przez Niemców, nie doszły do uświadomienia swej przewagi liczebnej, dopóty rządzić nimi było możliwem z pogwałceniem najżywniejszych ich interesów i praw historycznych.

W miarę atoli rozwoju konstytucyjnego życia rosło i samopoznanie swej siły u ludów słowiańskich Austro-Węgier, aż wreszcie wystąpiły one na widownię dziejową, jako potęga, z którą rząd monarchii Habsburgów poważnie liczyć się musi. Tymczasem pogodzić sprzeczne ich nieraz interesy, do jednego mianownika sprowadzić ich ekono-

miczne i narodowe aspiracye prawie niepodobna, bez zastosowania zasady bezwzględnej równouprawnienia.

Pojmował to hr. Agenor Gołuchowski, ojciec dzisiejszego ministra spraw zagranicznych, gdy w gabinecie Rechberg-Gołuchowski w 1859 w myśl większości sejmowej zalecał ustroj federalistyczny. Rozumiał to hr. Taaffe, obejmując w lutym 1879 roku rządy z wyraźną dążnością do równouprawnienia narodowości.

Wreszcie hr. Badeni, wprowadzając znane rozporządzenia językowe uzupełniał tylko prac swych poprzedników w kierunku równouprawnienia, jedynej możliwej formy rządu w obecnym położeniu Austro-Węgier.

Gdyby rząd miał być dość siły złamać ówczesną obstrukcyę i przeprowadził w całej pełni rozporządzenia badeniowskie, kto wie czy nie uniknął by dzisiejszej katastrofy, którą słusznie położeniem bez wyjścia nazwać należy.

Bo jak tu pogodzić sprzeczne choćby zapatrywania obu połów monarchii na przymierze z Niemcami, na postępowanie sąsiedniego państwa z poddanymi austriackimi słowiańskiego pochodzenia, którzy bądź co bądź jednakże z Niemcami i madziarami mają prawo do opieki swego rządu.

Zupełnie więc słusznie i zgodnie z obowiązkiem swym postąpił hr. Thun, zwracając się z energicznym protestem do rządu pruskiego w sprawie wydalań poddanych austriackich pochodzenia słowiańskiego z granic niemieckiego państwa.

Węgierska opozycya atoli wystąpiła z zarzutami przeciw znanej odpowiedzi hr. Thuna na interpelacyę wniesioną w parlamencie austriackim przez pp. Engla i Jaworskiego. Wódz partii niezależnej, deputowany Kossut zwrócił się do ministra prezydenta gabinetu węgierskiego bar. Banffy z zapytaniem, czy hr. Gołuchowski był przedtem powiadomiony o odpowiedzi hr. Thuna na interpelacyę Jaworskiego i czy zgodził się na jej treść.

Hr. Gołuchowski bowiem prowadzi nie tylko austriacką lecz i węgierską politykę zagraniczną, interesa zaś Węgier mogą uciepieć na energicznej odpowiedzi hr. Thuna pod adresem Niemiec. Wyzywający ton odpowiedzi austriackiego prezydenta ministrów może naruszyć przyjaźń austro-niemiecką, niezbędną dla interesów Węgier. Baron Banffy przyjął interpelacyę Kossutha do wiadomości.

W tymże samym czasie poseł austriacko-węgierski w Berlinie Secezeny z okazji jubileusza cesarza Franciszka Józefa wypowiedział w poselstwie austriackim mowę, dosadnie malującą pogląd Węgrów na przymierze z Niemcami. „My wszyscy—mówił poseł—mający szczęście mieszkać w wspaniałej stolicy potężnych Niemiec, pojmujemy wielkie znaczenie przymierza obu państw i odczuwamy jego błogie skutki. W domu austro-węgierskiego poselstwa, gdzie na mocy międzynarodowego prawa czujemy się jakby u siebie, przyznajemy z niezmiernem zadowoleniem szczerść i siłę przymierza, które zawartem zostało na wieczne czasy.

Mowa ta stanowi wyraźny kontrast z odpowiedzią hr. Thuna i prawdopodobnie dlatego je-

dynie wypowiedzianą została, aby zwiększyć jej ton.

Te same różnice poglądów obu połów monarchii Habsburgów zachodzą i co do wewnętrznej jej polityki.

Gdy bowiem w Przedlitawii mniejszość niemiecka dąży do bezwzględnego panowania nad większością słowiańską, w Zalitawii opozycya węgierska korzystając z zamętu, radaby rozerwać obecny stosunek Węgier do Austrii, zamieniając go unią osobistą.

Pierwszym etapem w tym kierunku byłoby utworzenie odrębnego okręgu celnego, gdyby ugoda austro-węgierska nie doszła do skutku.

Jest to głównym celem opozycyi w sejmie budapeszteńskim i jedyną przyczyną niepopularności barona Banffy, broniącego dzisiejszego stosunku Węgier do Austrii, zdaniem wielu patriotów węgierskich niezbędnego zarówno w interesie Węgier, jako też i Austrii.

Dlatego też posłowie kroaccy nie pochwiliłi dymisji Josipowicza swego ministra, i zgodzili się na podpisanie projektu Kolomana Tiszy, pozwalającego rządowi węgierskiemu wydanie dekretu o przyjęciu ugody austriacko-węgierskiej i budżetu bez uchwały sejmowej.

Projekt ten podpisany przez 214 posłów stronnictwa liberalnego, otrzymał nazwę „prawa Tiszy.”

Atoli przeciw dyktatorskiej polityce barona Banffy powstają nie tylko klerykały i narodowcy, lecz i w partii liberalnej, podtrzymującej dotychczas większość, ma on coraz to liczniejszych wrogów.

Po podpisaniu projektu Tiszy opuściło prawicę jedenastu młodych magnatów węgierskich, obecnie poszła za ich przykładem partya hr. Albina Czaki, w szeregach której znajdują się prawie wszyscy byli ministrowie gabinetu Werkerle i ban Kroaccy hr. Hederwary.

Z osłabieniem partii liberalnej wzmożni się opozycya, lecz rząd i liberalna większość gotowe są waleczyć z nią do upadłego.

Baron Banffy cieszy się wielkim zaufaniem korony, co stwierdza wymownie ostatnie jego posłuchanie u cesarza, podczas którego doznał jak najlaskawszego przyjęcia i zachęty, aby wytrwał na stanowisku.

Lecz podobne zapewnienia powtarzają się przed każdym niemal przesileniem.

W danym atoli razie sytuacja jest bardziej zawiślana, opozycya narusza bowiem podstawy parlamentaryzmu, stawiając wolę mniejszości nad decyzyją większości, i korona niezawodnie zachowa ścisłą neutralność.

Z drugiej znów strony projekt Tiszy, upowazniający gabinet do rządzenia bez parlamentu także nie jest zgodnym z konstytucyą.

W parlamencie wiedeńskim namiętności znów rozgorzały, obiecując szereg posiedzeń burzliwych, lecz bezpłodnych.

Na ostatniem posiedzeniu opozycya rozpoczęła najformalniejszą obstrukcyę.

Wolf oświadczył, jakoby krążyła pogłoska, że rząd ma zamiar ugody i budżet wprowadzić tymczasowo na podstawie paragrafu 14, nie czekając zamknięcia izby.

Przeciw takiemu zamiarowi woła zaperzony, szalony prawie przeciwstawić środki ochronne, jak przeciw dżumie i raz wreszcie położyć kres zuchwałym rządóm hr. Thuna, którego postępowanie staje już bezczelnem.

Za słowo bezczelność prezes izby wezwał Wolfa do porządku, na co otrzymał odpowiedź, że prezes ma tylko obowiązek stać na straży regulaminu.

Posel Schoenerer, gdy wprowadzono na porządek dzienny ustawę o kolejach lokalnych, protestuje przeciw temu i woła:

„Za pomocą rozporządzeń językowych zamierzono Niemców zamknąć do klatki, a Polaków i Czechów zrobić dozorcami. Są niektórzy Niemcy, którzy za parę kilometrów kolei lokalnych gotowi są znieść takie upokorzenia. Na coś podobnego oburza się дума niemiecka.“

Deputowani Hoffman, Welenhoff i Gross w imieniu narodowej partii niemieckiej głośno oświadczyli, że wszelkimi sposobami walczyć będą i wszystkimi środkami przeszkadzać debatom, dopóki nie zostaną zniesione rozporządzenia językowe.

Nastrój parlamentu przyjmuje znów ten sam ton, jaki miał za czasów hr. Badeniego.

Rządowi więc nie pozostaje nic innego jak tylko odroczyć sesję rady państwa i wprowadzić od 1 stycznia r. p. ngodę tymczasową, tudzież budżet na podstawie paragrafu 14; na Węgrzech zaś rządzić przy pomocy dekretów cesarskich.

Będzie to atoli zaczarowane koło, z którego wyjścia niema.

Niepodobna bowiem zbyt długo rządzić krajem konstytucyjnym bez konstytucyi, dotychczasowe zaś doświadczenia stwierdziły dość wymownie, że każdy powrót do rządów parlamentarnych z dzisiejszą radą państwa i sejmem węgierskim skończyć się musi obstrukcją.

Nie pozostaje więc nic więcej nad energiczne złamanie opozycyi przez zamknięcie obu parlamentów, zarządzenie nowych wyborów i przyjęcie programu federalistycznego, jedyne, który może zbawić Austryę, tudzież utrwalić jej mocarstwowe stanowisko.

S. I.

Zygzaiki.

Czytamy w „Słowie“ „Jeden z przyjaciół naszych nadsyła nam następującą notatkę:

Doprawdy—interesujące pytanie.

Bawiąc w Warszawie, zaszedłem na chwilę do redakcyi „Słowa“. Ot—przyjaciół odwiedzić i zobaczyć, jak wygląda redakcyja pisma, które czytam.

I zobaczyłem na stole rzecz ciekawą: gruba książka, w żółtej okładce, a na niej tytuł: „Budżet dochodów i wydatków miasta Warszawy na rok 1899“ (Rospis dochodów i razehodów goroda Warszawy na 1899 god). Taką książkę posyła

Studyum

przez Reginę Horowiczową.

(Dalszy ciąg.)

Poeta przypatrywał się gościowi, który był wzrostu średniego, niezmiernie kształtny, szczupły, o pięknej męskiej twarzy, krótko przyszyronym włosie, siwym już i niebieskich rozumnych, a łagodnych oczach, przysłoniętych niebieskimi okularami—i słuchał go z roztargnieniem.

Duch twój uwieczony gdzieindziej? — zapytał nagle Towiański. Nie wiecie o moich biedach domowych?—odrzekł Adam. A gdy Towiański zaprzeczył, opowiedział mu wówczas poeta wszystko. Ku wielkiemu jego zdziwieniu gość obiecał, że żonę uzdrowi, gdyż zna potęgę ducha, ujawnioną przez Pana naszego. Na to poeta:—Wierzę w miłosierdzie Boskie.—Odechodząc Towiański rzekł:—Choćby wojsko stanęło między nami, rozproszę je!—i wyszedł.—Poeta pozostał sam ze swojemi myślami.

Wrażenie, jakie wywarła na niego wizyta, było piorunujące. Całą noc spędził bezsenne, jakas wiara mistyczna rodziła się w nim, przeżucie mu mówiło, że ten człowiek mówi prawdę że uzdrowi mu żonę. Umówili się bowiem, żeby poeta uprzedził o tem przyjaciół swych, przywiózł do domu Celinę, bez względu na stan w

prezydent miasta do redakcyi pisma. Każdy ja może czytać, rozpatrywać, porównywać, a nawet wyrazić swoje zdanie w piśmie i druku. A niech kto zechce mieć budżet szczegółowy przychodów i wydatków niektórych miast gubernialnych lub powiatowych! Zje licha, czy mu burmistrz pozwoli zrobić wypis z księgi kasowej; zje drugiego a nie będzie wiedział, jaką drogą idzie sprawa kwaterunków? Co kosztuje i co robi straż ognio-wa? Ile wydano na opał, światło, bruki? Jak stoi szpitalnictwo i dobroczynność? Ile dostają gratyfikacyi gorliwi urzędnicy za przykładową służbę? Jakie dostają zapomogi szkółki miejskie?

To wszystko pokryte grubą zasłoną, przez którą wzrok zwykłego śmiertelnika nie przeniknie. Nawet taki „ciekawski“, co pragnie tajemnice magistratów zbadać — złą posiada markę... Ciekawość — rzecz zdróżna. Ciekawość — pierwszy stopień do piekła. A tymczasem „Warszawskij Dniownik“ domagał się niedawno, a bardzo stanowczo jawności w sprawach gospodarki miejskiej. I taka jawność być powinna“.

I w Łodzi nie lepiej się dzieje. I tutaj chowają wiadomości pod kocem; zdobywać je trzeba drogami uboycznymi, mało tego starają się tu wszelkimi sposobami, aby pisma nie miały informacyj. Tak np. było z planami, zatwierdzanymi przez rząd gubernialny w Piotrkowie, tak jest z budżetem miasta.

KRONIKA.

Dla Jasnej Góry.

W dalszym ciągu złożono w naszej Redakcyi na rzecz Męki Pańskiej przy klasztorze Jasnogórskim:

Jan Kłossowski rb. 5. — Jóski, Konarska, Wyznikiewicz, S. Kd. po rb. 1. — Zdzisław Wojciechowski, Z. Frajtak, Maryjanski, Maryjanski od Łodka po kop. 50. — Bujanowicz kop. 35. — Kubusinski kop. 30. — Józefa Przybylska kop. 15.

Zebrano w zakładzie powozów Jana Kulpinskiego w Łodzi.

Jan Kulpinski rb. 5. — A. Lewandowski rb. 1 kop. 50. — W. Zielenieski rb. 1. — P. Stojakowska, A. Górecki po kop. 50. — J. Komorowski kop. 40. — J. Rubinkiewicz kop. 25. — A. Białek, F. Winarski, A. Przybylski, J. Bini-chowski po kop. 20. — S. Józefiak kop. 10.

Z wydziału drukarskiego z fabryki Poznańskiego. Rudolf rb. 2. — Ławicki, Murawiec po rb. 1 kop. 50. — Libisz rb. 1. — Odyniec, Słowikowski, Stangajtyś, Wojciechowski, Dreksler, Kozaczewski Jasiński, Uciński po kop. 50. — Święd-ciecki kop. 40. — Andrzejczak, Kowalewski, Cynia, Biernacki po kop. 30. — Tomczak, Kubiak, Obuchowski, Wieczorek, Sobieraj, Sopcak, Malezewski, Matusiak, Rosinski, Olejniczak, Złoczak, Wojciechowski po kop. 20. — Moliter,

jakim znajdować się będzie. Rano w umówionej godzinie do mieszkania przyjdzie Towiański, a wówczas w obecności wszystkich okaże się łaska Boża.

I rzeczywiście rano, umocniony jeszcze przez rozmyślanie w wierze w potęgę Miłosierdzia Pańskiego, poeta wyszedł na miasto, opowiedział wszystkim znajomym co zaszło, zapowiadając im zarazem że Celina będzie zdrową. Niektórzy śmieli się z niego, pewien znajomy doktor macał nawet nieznanie puls. Rozśmieszyło i bawiło to poetę, zaniechał dalszych wizyt i pojechał do Venvres po żonę. Zastał ją w parokszymie największego ataku, lekarz nie mógł go z początku zrozumieć, myślał że chce ją przewieść gdzieindziej, ale dowiedziawszy się o co idzie, opierał się, nie radził zabierać, mówiąc, że gorzej będzie i że przemocą wypadnie nazad ją sprowadzić, ale poeta nie chciał słuchać o niezem i żonę zabrał.

W drodze, jadąc w powozie, Celina była zupełnie nieprzytomna, blada, wzrok osłupiały i błędny, nie bacząc jednak na to Mickiewicz wprowadził ją do pokoju, gdzie był już Towiański i kilku znajomych, pomiędzy nimi Antoni Górecki i Stefan Witwicki. Towiański podszedł wówczas do pani Mickiewiczowej, wziął ją za obie ręce i szepnął coś do ucha, ale tak cicho, że nikt z obecnych dosłyszeć nie mógł. W tem Celina upadła mu do nóg, a Towiański rzekł

Fulek, Miszczak, Mokrosinski, Pasiak, Woźniak, Gómulak, Plebański, Bozek, Myszkiwicz, Kąpielski, Świędziecki, Twardowski, Snjda, Zwierz, Makowski, Rosiak, Zukowski, Kołodziejczak, Graczyk, Wypychowski, Banasiak, Urbański, Szatkowski, Ługowski, Zimka, Sompokiewicz, Krysza-kowski, Ciecierski, Wachowicz, Kaczmarek, Powroznik, Malinowski, Podgórski, Ebenryter po kop. 15. — Gołębiewski, Wdowiak, Bryl, Ko-walczyk, Klimczak, Spychała, Konwerski, Kozula, Król, Szymański, Grzegorzewicz, Klimczak, Niedzielski, Kujawa, Lewandowski, Błaszczyk, Kryszkowski, Andrzejewski, Borowiecki, Bzdonek, Wosinek, Franciskowski, Filaczyk, Łatka, Karasiński, Prośniak, Szatkowski, Gałazka, Kurzawinski, Krawczyk, Wasiak, Pasiak, Błaszczyk, Krzanowski, Tomczak, Miszczak, Rózycka, Grupski, Owczarczyk, Olejnik, Milczarek, Górski, Jendraszczyk, Błaszczyk 10. — Lik kop. 6. — Nowieki, Piątkowski, Skowroński, Rokicki, Bol, Pietrzak, Domagała, Grzelak, Bloch, Kobus, Pawlak, Fita, Franciszkowski, Ulas, Kawczyński Cajdler po kop. 5.

Z fabryki Augusta Härtig złożone przez pana E. Jókla.

Osmulka kop. 50. — B. Paszewska, S. Walanczekewicz, G. Bekrych, K. Jaroń po kop. 30. — F. Nowakowska, M. Wieczorek po kop. 25. — I. Stankiewicz, P. Straszewska, K. Gonszor, M. Rudnicka, I. Wondzonka, I. Kowalinska, P. Zybulska, W. Walasik, A. Kraszewska, W. Morzke-wicz, M. Wojtera, K. Krzymowska, M. Marzedjak, F. Marezenjak, L. Nowacka, F. Stowinska, T. Urbaniak kop. 20. — F. Józefiak, L. Wtorzańska, J. Tühm, B. Berg, M. Lembicka, M. Gonsior, F. Wondzonka, M. Stempniewska, M. Kubiszak, M. Indruch, K. Bainska, A. Woźniak, S. Szuchmirowicz, M. Jasińska, S. Fialkowska, O. Kajner, M. Wor-szak, W. Kluska, M. Zichecka, M. Kermasz, A. Borowski, M. Genzzah, N. Czechowska, S. Matecka po kop. 15. — A. Krajzman, J. Czaja, J. Anszak, B. Michalska, J. Warzińska, M. Wendronka, T. Zaborowska, M. Szaleńska, M. Pehlinska, M. Olejnik, Z. Mikulska, W. Ulijański, M. Koszewska, K. Ofczarek, A. Bogacz, A. Staniewsko, S. Gajda po kop. 10. — N. Kund, A. Wieczorek po kop. 5. — Ziemienska kop. 20.

Na Jasną Górę. Lista składkowa zebrana za pośrednictwem pana Przybylskiego ogłoszoną będzie w Poniedziałek.

Św. Euzebiusz. Dziś przypada pamiątka św. Euzebiusza biskupa i gorliwego obrońcy kościoła, żyjącego w IV wieku naszej ery.

Św. Euzebiusz, rodem z Sardynii, jako biskup warceleński, występował z niezmierną energią przeciw arianom, zwłaszcza na soborze medyolańskim (355 r.), za co był prześladowany i skazany na wygnanie aż do Palestyny.

Ździwnym zbiegiem okoliczności obrońcami her-rezyj Adryana byli imiennicy św. Euzebiusza, mianowicie: Euzebiusz z Cezarei, zwany Pamp-hii, i Euzebiusz z Nikomedyi, których popierał

głośno: —Co pani robi, uściskaj pani lepiej męża i dzieci. — Na to Celina, jakby oprzytomniała, rzeczywiście męża i dzieci ścisnąć zaczęła rzewnie płakać. Atak minął, była zupełnie zdrowa.

Wszyscy obecni rozplakali się. Poczem Towiański kazał jej iść do spowiedzi. — Celina poszła natychmiast i powróciła ku wielkiemu zdziwieniu wszystkich zupełnie przytomną i nigdy odtąd nie chorowała.

Następnie oświadczył Towiański Mickiewiczowi, że wszystko to czyni z natehnienia i roz-kazu Boga, którego jest zesłańcem po to, aby poeta, jako też i inni weń uwierzyli—a on sam, to jest Adam, aby działał w jego duchu i szerzył „nowinę“ jego pomiędzy emigrantami, że „emigracya ma się ku końcowi, albowiem, wybiła godzina miłosierdzia Pańskiego. Wszystkie cierpienia, nietylko narodowe, ale całej ludzkości ustana, że on jest zesłany, aby przepowiadał doskonale się ciągłe za pomocą pokory i skrucy chrześcijańskiej, że trzeba w sobie wyrobić te cnoty wewnętrzną pracą duchową, że to jest sprawa Boża, której służyć powinni wszyscy, wierzący w jego boskie posłannictwo. Bóg mnie powołał,—mówił dalej, abym wam dał ojczyznę wewnętrzną i zewnętrzną i wyprowadził na jaw, co tu (pokazał na piersi) każdy nosi w sobie. Gdy to się stanie, ostateczny tryumf będzie zapewniony. Bóg wymaga ofiary ducha, a słowo stanie się ciałem.“ (D. e. n.)

cesarz wbrew orzeczeniom Stolicy Apostolskiej. Obok św. Atanazego, św. Euzebiusz najdzielniej się przyczynił do stłumienia arianizmu. Przeciwnie tej herezyi ogłosił z wygnania swego list zatytułowany: „Ad presbyteros et plebes Italiae cum libello facti.“

Po wycierpieniu mnóstwa prześladowań na kilka lat przed śmiercią powrócił do Weneclii.

Wiadomości kościelne. Obowiązki kapłana przy kościele św. Józefa w Łodzi spełniać będzie ks. Dąbrowski, wikaryusz parafii staromiejskiej, w miejsce księdza Jędrzejewskiego.

W Łaznowie, parafii liczącej 5000 dusz, staraniem parafian dodano do pomocy sędziwemu i schorzałemu proboszczowi ks. Ludwikowi Mierzińskiemu księdza Ludwika Rucińskiego, którego czekają ważne zadania do spełnienia, bo budowa nowego kościoła i plebanii.

Przypominamy, że w roku przyszłym przypada dwudziestopięcioletnie pracy kapłańskiej księdza prefekta Karola Brzęczkowskiego.

Jubileusz. W roku przyszłym przypada pięćdziesięciolecie kapłaństwa J. E. Wincentego Chocińskiego-Popieła, arcybiskupa warszawskiego.

Jubileusz będzie obchodzony bardzo uroczysto, o czem dziekani zostali już powiadomieni przez konsystorz.

Z przemysłu. W ostatnich czasach zarząd miejski zamknął około 20 olejarni, wyrabiających oleje do maszyn fabrycznych bez pozwolenia na to władzy właściwej.

Oleje, produkowane w podobnych olejarniach często na t. zw. fuszerkę, nie zupełnie odpowiadały swemu przeznaczeniu, a często nawet stawały się przyczyną pożarów fabryk wynikłych ze złego nasmarowania maszyn przedziałniczych i wilków.

Wobec braku w Łodzi tej produkcji w dobrym gatunku, szczęśliwą myśl powziął p. Maks Schönwitz, współpracownik akcyjnego towarzystwa braci Ginsberg otwarcia wielkiej olejarni, na którą otrzymał już pozwolenie rządu gubernialnego.

Olejarnia ta powstanie przy ulicy Widzewskiej pod № 125 i wyrabiać będzie nie tylko oleje do maszyn fabrycznych, lecz nadto wszelkie gatunki olejów używanych do jedzenia.

Projekt rozszerzenia magistratu. Dziś wydelegowany przez J. O. generał-gubernatora warszawskiego pomocnik prezydenta m. Warszawy rz. r. st. Ziętkowski wraz z prezydentem naszego miasta r. kol. Pieńkowskim, przystąpił do opracowania projektu rozszerzenia biura magistratu, powiększenia personelu i pensyj urzędnikom.

Tramwaje. Za dni więc parę rozpocznie się tak dawno upragniony ruch tramwajów elektrycznych.

Odpowiednie izolacje drutów telefonicznych urządzono, a stację zabezpieczono od wszelkich możliwych wypadków, np. poplątania się drutów telefonu i tramwajów.

Dzisiaj odbywały się próby z aparatami, zabezpieczającymi abonentów telefonów od wypadków.

Próby odbyły się w kilku miejscach, między innymi w magistracie.

Połączono umyślnie druty telefonów i tramwajów, bezpieczniki działały wzorowo tak, że mowy być nie może o jakimkolwiek niebezpieczeństwie dla abonentów.

Herbata z kluskami. Wśród Indu naszego rzadko kiedy w urządzeniu domowym zobaczyć można samowar, chociaż bogatsi gospodarze więcej posiadają go czasami. Natomiast większość ludności wiejskiej, jeżeli gotuje herbatę, to czyni to w garnkach i przyrządza napój bardzo niesmaczny, a gęsty.

Paczka takiej herbaty kosztuje 5 kopiejek; można sobie wyobrazić, jaki jest jej skład chemiczny.

Na którejs z wystaw higienicznych stwierdzono wogóle w tańszych gatunkach herbaty dużo pierwiastków szkodliwych dla zdrowia; herbata taka musi być szkodliwszą, jeżeli się jej nie zaparza, tylko się ją gotuje. Zdarza się również, iż wieśniaczki do tej herbaty kładą kluski i łyżką to jedzą jak zupę.

Kartofle się nie urodziły—mówiła jedna wieśniaczka—więc trza się czem innym żywić—i oto na śniadanie piją herbatę z kluskami, bo barszcz bez kartofli—do niego.

Teatr. Zamieć śnieżna, jaka szerzyła się wczoraj wieczorem po ulicach Łodzi, wpłynęła ujemnie na powodzenie kasowe „Dzwonu zatopionego“, bo powodzenie sceniczne ma on już ustalone.

Palma pierwszeństwa w wykonaniu tego arcydzieła bezspornie spoczywa w rękach p. Sosnowskiego i p. Ordon. Pierwszy, w roli Henryka odlewacza dzwonów, wniknąwszy głębiej w myśl genialnego autora, grę swoją doprowadził do doskonałości nieomal. Scena konania w akcie drugim, scena w kuźni w akcie czwartym i scena ostatnia aktu piątego, grane są przez p. Sosnowskiego z takim subtelnym wycieniowaniem, które wznosi już artystę na wyżyny sztuki.

Panna Ordon rolę rusalki śmiało może zaliczyć do najlepszych w swym reperetuarze. Nadała się ona wybornie do rodzaju jej talentu, czego dowodzi coraz to dokładniejsze wnikanie w treść, bądź co bądź bardzo trudnej roli, w której artystka przeobrazić się musi z półdziewica w kobietę, kochającą całą pełnią miłości i przez tę miłość zdeptaną wreszcie, owiewając przytem całą tę postać przeczystem czarem poezji.

Pan Różański wymieniony w roli Wodnika, p. Mielnicki coraz lepiej grający rolę Kozodoja, p. Bartoszevska pełna grozy i mistycznego nastroju baba-Jaga, p. Szobert poważny ksiądz proboszcz, pełen godności i wiary, p. Pankiewicz z wielkim uczuciem grający rolę żony mistrza Henryka, pp. Bartoszevski i Fertner bardzo poprawni w swych rolach, obok pięknych dekoracyj i wspaniałej wogóle wystawy na długo jeszcze zapewnią arcydziełu Hauptmana powodzenie na scenie naszej. Dowodem żądanie wyrażone wczoraj dyrektorowi teatru przez kilkanaście osób, aby jeszcze i w przyszłym tygodniu „Dzwon Zatopiony“ znalazł się na repertuarze.

Jutro pójdzie po raz pierwszy „Kontroler wagonów“ arcyucieszna farsa Bissona, grana obecnie z takim powodzeniem w Warszawie, że stała się brakiem biletów ilekroć „Kontroler wagonów“ nkaże się na afiszu. Tytułową rolę w farsie tej odegra p. Tarasiewicz.

W niedzielę przedstawienie popołudniowe w teatrze „Victoria“ wypełni melodramat „Maryja Joanna“ z p. Ewelina Wróblewską w roli tytułowej; wieczorem zaś drugi raz „Kontroler wagonów“. Na Księżym Młynie odegrana zostanie jedna z najlepszych komedij Z. Przybylskiego „Wicek i Wałek“.

Wczoraj rozpoczęły się próby pamięciowe z „Heleny de la Seigliere“ dramat Sandeau, w której rolę margrabiego odtworzył p. Różański. Helenę p. Gromnicka, Bernarda p. Tarasiewicz, Detournelle'a p. Kopezewski.

Po świętach Bożego Narodzenia rozpoczyna się przedstawienia sztuk konkursowych, tudzież wiele innych nowości, które bardzo urozmaicą i ożywią repertuar.

Z kuratorium wstrzemięźliwości. W dniu 27 b. m. odbędzie się posiedzenie członków komitetu kuratorium wstrzemięźliwości powiatu łódzkiego w biurze tegoż powiatu przy ulicy Mikołajewskiej.

Choinki. Dziś na targu pojawił się las choinek, które kupowano zapaleczywie.

Oprócz zielonych gaików rynki zastawiono zabawkami odpowiednimi na gwiazdkę dla naszych milusińskich.

Kilkaset wypadków poslizgnięcia się koni na bruku drewnianym w naszym mieście w dniu dzisiejszym, winno zmusić właścicieli domów przy ulicach, gdzie ułożono bruk drewniany, aby w dniu mroźne wysypywano ulice piaskiem.

Należałoby, aby towarzystwo opieki nad zwierzętami wywarło w tym względzie swój wpływ.

Z porządków miejskich. Wjazdy do bram z ulicy przy ulicy Piotrkowskiej pomiędzy ulicami Przejazd i Główną, zwłaszcza do bram domów № 118 120 będą miejscem przyszłych wypadków w porze zimowej podczas dni mroźnych.

Z wyniesionego nad poziom bruku blisko nad łokieć trotuaru wozy ładowne zjeżdżają z taką siłą, że konie nie są ich wstanie utrzymać. Można sobie wyobrazić co się dzieć będzie podczas dni mroźnych, gdy na bruku sam koń utrzymać się nie może.

Wóz taki podczas poslizgnięcia się konia łatwo wpaść może na tramwaj i przebieć go dyszlem.

Etaty kościołów ewangelickich. Parafie ewangelickie św. Trójcy; i św. Jana w Łodzi sporządziły nowe projekty etatów na trzechlecie 1899—1901 r.

Według nowych projektów suma wydatków będzie większą niż w latach poprzednich.

Dla parafii św. Trójcy zaprojektowano wydatków 15645 rb. 50 kop., w tej liczbie na pensję dla dwóch pastorów po 4000 rb.—8000 rb. (w roku zeszłym pozycya ta wynosiła 450 rb. (?) wykaryuszowi 800 rb., kantorowi i organście 400 rb. (w roku zeszłym 300 rb.), sekretarzowi 750 rb. (w roku zeszłym 500 rb.).

Suma składek od parafian według sporządzonego rozkładu wynosi 5145 rb. 50 kop., którą płacić będzie 1367 parafian rozdzielonych na sześć kategorii, z których należący do I kategorii płać po 90 rb., do VI zaś po 1 rb.

Dla parafii św. Jana suma zaprojektowanych wydatków wynosi 9500 rb., w tej liczbie na pensję dla pastora 1200 rb. i dodatkowo 1000 rb. (w roku zeszłym nie było pensji dodatkowej), dla dyakona 1200 rb., wikaryusza 800 rb., organisty 350 rb., kantora 300 rubli (w roku zeszłym 150 rb.) i pisarza 300 rb. (w roku zeszłym 150 rb.).

Towarzystwo opieki nad zwierzętami. Onegdajsze posiedzenie członków Tow. opieki nad zwierzętami, pod przewodnictwem prezesa instytucji p. Gustawa Paysera, zaczęło się o godz. 9-ej wieczorem, zgromadziwszy do sali Grand hotelu 20 osób.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania, przedstawiono do zatwierdzenia ułożony za rok 1899 budżet dochodów i wydatków, w którym dochody ze składek członków obliczono na rb. 660; pozycje zaś rozchodów zawierają cyfry następujące: koszt utrzymania urzędzonej tymczasowo stacji leczniczej dla koni niezamożnych właścicieli przy ulicy Milsza N. 22—rb. 150; wynagrodzenie za leczenie koni rb. 180.

W myśl umowy, Tow. opieki nad zwierzętami płacić będzie właścicielom lecznicy, lekarzom weterynaryi pp. Kwaśniewskiemu i Warikowowi, za wynajęcie lokalu na stację leczniczą oraz za leczenie po kop. 50 dziennie od każdego konia. Pp. Warikow i Kwaśniewski obowiązani są przyjmować do lecznicy na kurację konie nadesłane przez członków Towarzystwa, na podstawie zaświadczenia, wydanego przez opiekunów cyrkulowych, oraz przedstawiać zarządowi Towarzystwa trzy razy do roku sprawozdania z działalności stacji leczniczej.

Następna pozycya w budżecie wydatków obejmuje opłatę za lokal na kancelaryę przy ul. Andrzeja Nr. 5 i pensję woźnego rb. 156; wydatki na zakup pism i książek rb. 18, na ogłoszenia w pismach i druk sprawozdania rocznego rb. 50 i t. d., wogóle rozchody określono na rb. 660.

Budżet ten zatwierdzono.

W dalszym ciągu zebrania postanowiono:

1) Ze względu, iż na posiedzenia miesięczne zarządu, odbywające się po 13 każdego miesiąca, przybywa niedostateczna liczba członków, co nie pozwala na rozstrzygnięcie wielu spraw, powiększyć w myśl § 63 ustawy dotychczasową liczbę członków zarządu o 5 nowych; wybór przez aklamację padł na pp. Edwarda i Leona Jezierskiego, dra Jokiela, Zimmera i Leona Stegemana;

2) zwrócić się do władz z prośbą, aby polecili inżynierzy miejskiej zająć się sprawą uregulowania łączących chodniki z ulicą mostków, które obecnie są tak spadziste, iż konie przewracają się i lamia lub kaleczą sobie niebezpiecznie nogi.

Nakoniec przewodniczący upraszał ponownie pp. członków o przedstawienie w styczniu r. p. zarządowi Tow. szczegółowych sprawozdań z działalności swej za rok 1898, obejmujących wykazy sporządzonych protokołów i wyniki spraw rozstrzygniętych lub niezalatwionych i t. p. Dane powyższe potrzebne są do ujęcia w całokształt działalności instytucji za rok 1898.

Straż w Zgierzu. W dniu 13 b. m. na zgromadzeniu członków straży ochotniczej w Zgierzu wybrani zostali:

Na naczelnika p. Ferdynand Swatek, na jego pomocnika p. Juliusz Hoffman, do rady nadzorczej pp. Herman Wolf, Emil Hoch, Otto Ernest, dr. Zachert, Juliusz Borst i Oskar Kürzel.

List p. Lipkowskiego z powodu braku miejsca umieścimy w numerze jutrzejszym.

Z WARSZAWY.

Czytamy we wczorajszym „Warsz. Dziennik”: W dniu wczorajszym o godzinie 9-ej zrana minister oświaty r. t. Bogolepów, w towarzystwie kuratora okręgu naukowego r. t. Ligina, urzędnika do szczególnych poruczeń rz. r. st. Koczetowa i naczelnika dyrekcji naukowej warszawskiej rz. r. st. Gawłowskiego, zwiedził szkoły elementarne w Czerniakowie i Sielecach. Po powrocie do Warszawy r. t. Bogolepów zwiedził kilka szkół miejskich męskich i żeńskich, poczem przyjmował u siebie interesantów.

O godzinie 6-ej wieczorem u kuratora okręgu naukowego r. t. Ligina na cześć ministra odbył się obiad, na którym był obecny J. O. ks. Imeretyński, wielu dygnitarzy i przedstawiciele zakładów naukowych. Po obiedzie r. t. Bogolepów udał się na przedstawienie „Don-Juana” w teatrze Wielkim.

Wczoraj wieczorem r. t. Bogolepów wyjechał z Warszawy.

Tramwaje. obrońca prokuratury, p. Władysław Kasprzycki, działając w imieniu magistratu, wniósł do sądu okręgowego skargę przeciwko Towarzystwu kolei konnej, żądając, aby sąd postanowił: 1) wykupić tramwaje z d. 1 (13) grudnia r. b.; 2) zobowiązać Towarzystwo belgijskie do wydania całego ruchomego i nieruchomości majątku kolei konnej, bez wstrzymania ruchu tramwajów; 3) ażeby za czas od dnia 1 (13) grudnia r. b. do 11 (23) października 1916 r. renta wypłacana Towarzystwu przez magistrat wynosiła 319,877 kop. 70 rocznie; 4) ażeby renta ta płacona była kwartalnie z dołu; 5) ażeby do czasu osądzenia sprawy całkowity majątek Towarzystwa oddać w sekwestr—i 6) przysądzić magistratowi koszty sądowe.

Wysokość akcy w powyższej sprawie sięga 954,000 rubli. Dodajmy, że renta w sumie 319,877 rubli ustalona została przez delegowanego rewizora izby obrachunkowej. Towarzystwo belgijskie żądało 405,120 rb. rocznie, magistrat zaś chciał płacić 285,951 rb. i oświadczył, że różnicę, t. j. 119,168 rubli składać będzie co roku jako depozyt aż do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia tej sprawy przez sądy.

Korespondencya.

Meran d. 12 grudnia 1898 r.

Obecnie w Meranie t. z., „Saison morte”, pomimo to kuracyuszów widzę sporo—w południe prawie wszystkie ławki na promenadzie, zwrócone ku słońcu, są zajęte. Ale bo też pogoda od dwóch tygodni sprzyja, niebo lazurowe, powietrze spokojne, a słońce sprawia przyjemne ożywcze ciepło; termometr w ostatnich dniach wskazywał w południe na słońcu 20—24R (w cieniu 10—12R).

Chorzy i rekonwalescenci wygrzewają się na słońcu, słuchając przytem niezłej muzyki.

Pośród kuracyuszów dużo widzę żydów.

Od dwóch lat istnieje tutaj polski pensjonat pani Dobrowolskiej, wdowy po lekarzu.

Dla Polaków, a szczególnie nie posiadających języka niemieckiego, stanowi to wielką dogodność.

Pensjonat pani Dobrowolskiej (Willa Mignon) zasługuje na zupełne uznanie, pokoje obszerne i słoneczne, kuchnia doskonała polska, gdyż sama szanowna gospoia pilnuje kucharza i daje mu wskazówki.

Pani Dobrowolska walczyła z wielu trudnościami, zanim uzyskała koncesję na otwarcie pensjonatu; mając jednak na celu dobro swych rodaków, wszelkie przeciwności zwalczyła.

Ceny są tu bardzo umiarkowane, bo za 3½ guldena (2 r. 80 kop.) dziennie, a nawet w obecnym sezonie eokolwiek taniej można mieć pokój i całe utrzymanie.

Znajdzie się też tutaj niezła książka polska, pismo tygodniowe i codzienne; a dla nas to rzecz ważna, bo w czytelni „Kurhausu” jest tylko „Czas” krakowski i „Kuryer warszawski”, który tutaj przychodzi dopiero na czwarty dzień po wyjściu z pod prasy.

Z kraju.

Kielce. Naczelnik gubernii wydał decyzję, mocą której polecił utworzyć komisję pod przewodnictwem p. wice-gubernatora dla obmyślenia środków, celem natychmiastowego utworzenia lombardu miejskiego w Kielcach.

— Wszyscy pracujący na kolei dąbrowskiej 1 stycznia 1898 r. posiadali swojego kapitału rb. 935,702 kop. 22.

Najwyższa emerytura dla uczestników niezdolnych do pracy wynosi 810 rubli, najniższa zaś rb. 90 rocznie.

— Od kilku dni na drodze dąbrowskiej podniesiono cenę węgla dla pracujących na kolei o pół kopiejki na pudzie.

— W tych dniach, jak donosi „Gazeta kielecka”, banda rabusiów fałszywym sygnałem zatrzymała pociąg ładowany węglem pomiędzy stacjami Dąbrową i Gołoniem.

Zanim służba pociągowa spostrzegła co się dzieje, już z kilkunastu wagonów zdołano zrzuć sporą ilość węgla.

Podobne sprawy są na porządku dziennym pod Dąbrową, gdyż straż policyjna jest tam w bardzo nieznacznym składzie, a zbalamuceni robotnicy w ten sposób odbijają przepite pieniądze. Napady, bójki, nożownictwo pomiędzy demoralizowanym ludem są rzeczą powszednią.

Niedawno stróża pilnującego magazynu kolei iwangrodzko-dąbrowskiej śmiertelnie pobito.

— Prezydent kielecki p. Cyłow zawezwał procederystów do magistratu celem unormowania sprawy dokładania kości do mięsa.

Stanęło na tem, że rzeźnicy zobowiązali się do 5 funtów mięsa dokładać nie więcej, jak funt kości.

Z dniem 13 b. m. taksa na mięso wołowe obniżona została do 11 kop. za funt.

Łowicz. Stacja Łowicz kolei wiedeńskiej będzie rozszerzona przez ułożenie nowych linii zapasowych.

Lublin. Dzięki zabiegom pp. cechmistrzów i finansistów, oraz poparciu kasy przemysłowców lubelskich szkoła rzemieślniczo-niedzielną w ciągu lat kilku znacznie rozwinęła się.

Powiększono pensję trzem nauczycielom i podwójono nauczycielowi religii. Pensje ich przedtem były bardzo małe, a praca olbrzymia, ponieważ uczniów w trzech oddziałach uczęszcza około 180.

Nadto wprowadzono jeszcze dwóch nauczycieli: jednego do wykładu języka polskiego, drugiego do dawania lekcji rysunków.

Zakupiono mnóstwo książek i podręczników, rozmaite przyrządy do rysowania i materiały piśmienne dla biedniejszych uczniów.

Uzyskano pozwolenie na otwarcie przy wymienionej szkole sali rysunkowej technicznej, która z początkiem roku przyszłego będzie już czynna.

Sala rysunkowa ze względu na wielką ilość rzemieślników, którym znajomość rysunków jest niezbędna, może oddać wielkie usługi.

Sosnowiec. W uzupełnieniu podanej wiadomości o strasznej katastrofie, jaka miała miejsce dnia 12 grudnia b. m. otrzymujemy następujące szczegóły: Kopalnia „Czeladź”, w której z powodu wybuchu pary zginęło kilku górników, należy do stowarzyszenia kopalni „Michał”.

Do wczorajszego dnia wydobyto 6 górników, którzy wkrótce zmarli. Prócz oparzeń zewnętrznych odnieśli oni wewnętrzne uszkodzenia.

Większość ofiar katastrofy są to poddani prasy, zamieszkali w pobliżu granicy.

Szczekociny. Kiedy przed kilku laty w tułajszych guberniach grasował Malarski, przyłączył się do jego bandy niejaki Sieradzki, mieszczanin ze Szczekocin.

Opowiadają teraz, że gdy Malarski przebywał w naszej okolicy, Sieradzki miał zleconą sobie straż nad odpoczywającą szajką.

W czasie tej nudnej czynności usłyszał on rzępolenie skrzypek na weselu i poszedł się bawić skuszony muzyką.

Nazajutrz za tę niesubordynację Malarski wydał na Sieradzkiego wyrok śmierci, po wykonaniu którego ciało skazańca miało być wrzucone do studni na pustkowiu zwanem Rajtary.

Ponieważ pogłoski o tragicznej śmierci Sieradzkiego wciąż po okolicy krążą i Sieradzki

rzeczywiście przepadł bez wieści, sąd okręgowy chcąc się dowiedzieć, o ile te wersje są prawdziwe, polecił gminie Moskarzew uchwalić fundusz na poszukiwania ciała Sieradzkiego w studni na Rajtarach.

W tych dniach gmina potrzebny fundusz uchwaliła i wkrótce mają się rozpocząć poszukiwania pod dozorem policyi.

Z PETERSBURGA.

— Hodowcy owiec wszczęli sprawę wyboru inspektorów miejscowych lub oddziałowych, wyznaczonych dla kontroli prawidłowego stosowania przepisów o hodowli owiec, wyłącznie z grona hodowców.

— Ministerium komunikacji zwróciło się do kolei, zarówno prywatnych, jak skarbowych, z żądaniem przedstawienia wniosków w przedmiocie wypoczynku świątecznego dla oficjalistów kolejowych.

— Posiedzenie komisji wyznaczonej do rewizji taryf kolejowych na sól, odbędzie się w Petersburgu, w departamencie kolejowym, dnia 27 b. m.

— Jak wiadomo, projekt reorganizacji ministerium komunikacji uległ już rozpoznaniu rady państwa i w zasadzie został przyjęty.

Szczegóły zaś tego projektu polecono rozpatrzyć specjalnie wyznaczonej do tego komisji, zostającej pod przewodnictwem sekretarza stanu Źkskūl von Hildebanda, a składającej się z delegatów: ministerium komunikacji—p. Jermołowa, naczelnika kancelarii tegoż ministerium ministerium skarbu—p. Maksimowa, dyrektora departamentu spraw kolejowych i kontroli państwa—p. Michalewskiego, generał-kontrolera (który w tych dniach do wieczności przeszedł).

Komisja ta, jak doszło do wiadomości naszej przysłała tymczasem do wniosku, o konieczności zniesienia panującego dotychczas zwyczaju podwójnego wynagradzania członków zarządu, którzy oprócz znacznej pensji, pobieranej przez nich w ilości 6000 rb. rocznie, obdarzeni bywają jeszcze pewnym wynagrodzeniem za znaki obecności, wynoszącym po 15 rub. za każde posiedzenie. A ponieważ takich posiedzeń w tygodniu bywa 6, niezależnie od posiedzeń w osobnych komisjach dla rozpoznawania kosztorysów, jakie odbywają się w ostatnich przed Nowym Rokiem miesiącach, po dwa nawet razy dziennie, więc z chwilą urzeczywistnienia nader racjonalnej idei, powziętej przez powyższą wspomnianą komisję, osiągnie się oszczędności na sumę około 40000 rub. rocznie.

Zaoszczędzony w ten sposób pieniądz może stać się źródłem polepszenia bytu urzędników niższych. Na ich barkach bowiem spoczywa cała waga ciężkiej pracy, która idzie do sali posiedzeń w formie opracowanej i wyraźnej.

— Ministerium oświaty orzekło, że z prawa utrzymywania szkół realnych prywatnych, posiadających przywileje szkół rządowych, może korzystać każdy, jeśli dyrektorem szkoły będzie osoba z wykształceniem wyższym i odpowiadająca wszystkim wymaganiom, stosownym względem dyrektorów szkół średnich. Utrzymywanie zaś i zakładanie szkół realnych bez praw szkół rządowych może być zezwalane jedynie osobom z wykształceniem wyższym.

— Z decyzji władzy wyższej oplatę na rzecz skarbu od dyplomów, wydawanych przez uniwersytety na stopień lekarza dentystry, ustanowiono w wysokości 3 rb.

Przemysł hafciarski w Makowie.

Hafty makowskie, pod względem wykonania, dorównały sławnym haftom szwajcarskim, a stoją od tamtych o tyle wyżej, że są stylowo góralskie, ponieważ wyłącznie ornamentyka góralska jest motywem ich rysunku.

Od czasu do czasu widywaliśmy hafty makowskie we Lwowie, w składach wyrobów krajowych, nadsyłane tam jednak tylko w małych ilościach.

Obecnie hafciarki makowskie wystąpiły ze swymi wyrobami we Lwowie, w lokalu Nieustającej wystawy okazów przemysłu krajowego, a my poczuwamy się chętnie do obowiązku zaznajomienia naszych czytelników z bliższymi szczegółami, dotyczącymi tej pracy domowej.

Haft od dawnych czasów był [miejscowym] przemysłem wśród góralek w Makowie. Z czasem znikł jednak jego charakterystyczny motyw góralski, bo ludność tamtejsza zarzuciła swój ubiór miejscowy, którego konieczną ozdobą był haft.

Hafciarki makowskie mogły zatem jedynie dla okolicznych dworów i sąsiednich miast haftować bieliznę, a tem samem musiały stosować się do nadsyłanych deseni, czerpanych z bazarów i dzienników mody, które rzadko kiedy mogą zadowolnić smak artystyczny.

W ten sposób byłaby swojska cecha miejscowego haftu zanikła już bezpośrednio, a tem samem i piękne, starożytne, wysokiej etnograficznej wartości haftowane fartuchy, chustki, gorsety i t. p., które dzisiaj spotyka się jeszcze w przechowywaniu, jako spadek po babce i prababce w niektórych zamożniejszych góralskich rodzinach.

Z zanikiem góralskiego typu w pracach makowskich hafciarek uderzającym był brak dobrego rysunku, któremu widocznie nie mogły poddać, mając za wzory zupełnie im obce bazarowe desenie, które za pomocą kalki lub na szybie wadliwie kopiowały. Dopiero za inicjatywą komisji krajowej dla spraw przemysłowych, wydział krajowy, chcąc uratować ten miejscowy przemysł, założył krajową szkołę haftu w Makowie.

W pierwszych latach, z powodu nieodpowiedniego kierownictwa, szkoła nie rozwijała się weale góralski uczeszczały do niej niechętnie.

Atoli od trzech lat, odkąd to kierownictwo powierzono p. Ewie Antonowiczównie, byłej wychowawce i lwowskiej szkoły przemysłowej, szkoła haftu w Makowie już w tak krótkim czasie stanęła na wysokości swego zadania, wykonywane tam hafty mają poprawny rysunek, artystyczny smak i swojską cechę góralską.

To odrodzenie w makowskim hafcie, znalazło w zachodniej części kraju upodobanie i wyrobiło haftowi popyt, a skutkiem tego zaczęły się pojawiać spekulanci, pochopni do wyzyskania wyłącznie na swą korzyść tej domowej pracy. Ażeby uchronić hafciarki, uczennice krajowej szkoły hafciarskiej przed wyzyskiem, utworzyło się, za inicjatywą p-ny Leony Bierkowskiej, stowarzyszenie pod nazwą „pracownia zjednoczonych hafciarek w Makowie”, którego zadaniem jest pośredniczyć w zamówieniach i przestrzegać w hafciarskich wyrobach makowskich miejscowej góralskiej cechy, poprawnej roboty i akuracji w dostawie zamówionych robót.

Zarząd tego stowarzyszenia objęły całkiem bezinteresownie panie: Anna Pawluskiewiczowa, jako przewodnicząca; Leona Bierkowska, jako sekretarka; Karolina Bierkowska, jako kasyerka. Kierowniczką pracowni jest obecnie p. Marya Smolawska.

Członkami stowarzyszenia są hafciarki, które ukończyły dwuletni kurs nauki w krajowej szkole haftu.

Funduszem stowarzyszenia jest zapomoga Wydziału krajowego, jednorazowe wkładki każdej hafciarki, wstępującej, jako członek do stowarzyszenia i wreszcie mały procent od sprzedaży wyrobów.

Pracownia zjednoczonych hafciarek w Makowie przyjmuje wszelkie zamówienia, wchodzące w zakres haftu białego i kolorowego, posiada znaczny zapas haftów do zbycia, wszystkie są wykonane na materiałach krajowych o motywach stylowo-góralskich.

Obecnie szkoła haftu i pracownia zjed. hafciarek są to dwie instytucje wzajemnie się wspierające i tylko razem mogące istnieć. Bez szkoły, pracownia nie miałaby hafciarek uzdolnionych w rysunku i hafcie.

Również szkoła nie przedstawiałaby przyszłości dla przemysłu hafciarskiego w Makowie, gdyby nie pracownia, w której wykształcone w szkole hafciarki mają zapewniony zarobek i wszelkie ułatwienia w zbyciu swej pracy, bo zarząd pracowni pośredniczy pomiędzy publicznością a robotnicami i pilnuje dokładności i poprawności roboty.

Najszczerze uznanie wyrazić należy dla kie-

rowniczki szkoły p. Ewy Antonowiczówny i dla kierowniczkę pracowni p. Maryi Smolarskiej, które z prawdziwym zamiłowaniem i poświęceniem pracują dla tak pięknej sprawy, jaką jest podniesienie miejscowego przemysłu i danie pracy i zarobku ubogiej miejscowej ludności.

Przemysł hafciarski w Makowie zyskał już uznanie nie tylko w kraju, ale także zagranicą. W ostatnim czasie nawet znaczny transport haftów makowskich zamówiono do Szwecji.

Krajową szkołą hafciarską w Makowie opiekuje się nadzwyczaj gorliwie miejscowy pobósz, ksiądz dziekan Karol Harsche, spełniając w ten sposób z prawdziwym poczuciem obywatelskich obowiązków zadanie kuratora szkoły.

Hafty makowskie przypadły widocznie i naszej publiczności do gustu, gdyż licznie są na wystawie zwiedzane i znaczna ich część została już rozsprzedana, jako podarki na Mikołaja i Gwiazdkę.

Z RÓŻNYCH STRON.

Kijów. W uzupełnieniu depeszy o znalezieniu skarbu w Peczerskiej Ławrze podajemy następujące szczegóły:

Podczas gruntownej restauracji chóru zerwano podłogę drewnianą w celu ułożenia kamiennej. Z tego powodu znajdujący się pod deskami szaber zamierzono usunąć, a ponieważ przedstawiał on stwardniałą masę, rozbijano ją oskardami.

Podczas tej roboty oskardy natrafiły na deskę metalową grubości palca, ustawioną przy ścianie z pod której wyjmowano szaber.

Okoliczność ta zwróciła uwagę pracujących, tembardziej, że uderzenia wskazywały, iż poza blachą znajduje się pasta przestrzeń.

Dalsze roboty prowadzone już były pod nadzorem duchownych. Kiedy blachę oderwano ukazał się poza nią otwór wysokości kilku łokci. Wewnątrz znaleziono cztery metalowe naczynia wysokości trzy czwarte arszyna, z których dwa okrągłe a dwa czterokątnej formy, oraz drewniane okrągłe naczynia wyglądem swym podobne do ula.

Sądząc z budowy tej kryjówki, urządzoną ona została specjalnie do przechowania skarbu.

Okrągłe metalowe naczynia mają objętości około pół wiadra każde, czterokątne po wiadrze, a drewniana beczka dwa wiadra. Wszystkie naczynia były szczelnie przykryte i zabite pokrywami.

Po otwarciu naczyń, okazało się, iż mniejsze napełnione jest w trzy czwarte monetą złotą, a pozostałe naczynia i beczka monetą srebrną.

Skarb składał się z polskich i austriackich monet pierwszej połowy wieku XVII, a na wielu sztukach znajdują się podobizny króla Zygmunta III.

Pomiędzy złotą monetą znaleziono jakieś medale i żetony, oraz jedną monetę ruską z r. 1702, wielkości 5 kop. miedzianych. Niektóre sztuki złote są większych rozmiarów, pięknego stempla, bardzo dobrze zachowane. Na wielu znajdują się podobizny świętych. Są również egzemplarze czterokątnej formy.—Na dnie każdego naczynia znajdował się dokument, prawdopodobnie rachunek, zapisany różnymi cyframi.

Dokumenty te złożyły i w niektórych miejscach pismo wybladło. Na dnie naczynia, w którym znajdowały się monety złote, znaleziono dokument pisany słowiańskim alfabetem, datowany 26 listopada 1731 r.—widocznie tego czasu, w którym skarb został ukryty. W dokumencie wspomniano, że w ten dzień odbywała się rewizja skarbu Ławry—i część obróconą była na odbudowanie cerkwi po pożarze w r. 1718, część zaś na budowę dzwonnicy w Ławrze, której budowa—jak wiadomo—ukończona była w r. 1745. Na końcu dokumentu zamieszczona jest uwaga, że w skarbcu pozostaje 1,100 czerwonych złotych i 10,000 talarów.

Dokument podpisany jest przez Romana Kopaja, b. archimandrytę Ławry (zmarł w 1736 r.) i trzech duchownych, których nazwisk odczytać nie można.

— Życie artystyczne w Kijowie z jesienią niezmiernie się ożywiło; niedawno koncertowała tu p. Zaleska pianistka, znany skrzypek pan Marteau, ostatnio zaś przy natłoczonej sali, prze-

ważnie publicznością polską, koncertował sędziwy pianista A. Kątski.

Wśród uroczystej ciszy wszedł na estradę siwy staruszek, liczący obecnie 82 lat. Staruszka powitała burza oklasków, towarzysząca następnie całemu koncertowi.

Między utworami, jakie koncertant zaprezentował, najwięcej podobało się „Przebudzenie Lwa” własnego utworu mistrza.

ROZMAITOŚCI.

Co jest w człowieku? Trochę dobrego i dużo złego, wedle zdania moralistów; ni mniej, ni więcej, jak w kurczym jajku — powiadają chemicy. Jeden z nich, ma się rozumieć niemiec (bo któżby inny chciał sobie tyle trudu zadawać?), na podstawie czynionych doświadczeń, twierdzi, że wszystkie części składowe człowieka, przeciętnej wagi 68 kilogr., znajdują się w białku i żółtku 1,200 jaj. Człowiek zamieniony w stan płynny, dostarczyłby 98 metrów kubicznych kwasu węglowego i dostateczną ilość wodoru do napełnienia balonu o sile wzlotu 70 kilogr. W stanie normalnym człowiek zawiera tyle żelaza, że można by z niego wyrobić 7 dużych gwoździ; tyle tłuszczu, że starczyłoby go na 6½ kilogr. świece; z fosforu, w nim zawartego, można by rozniecić 820,000 zapalek. Wreszcie do tych ingrediencji należy dodać: 20 łyżek kawianych soli, 50 kawałków cukru i 42 litry wody.

Jednym słowem, każdy człowiek jest sklepieniem korzennym na małą skalę.

Trzy dziewiątki. Jaką cyfrę najwyższą można utworzyć z trzech dziewiątek? Profan odpowie, że 999, matematyk jednak zaprotestuje, gdyż z trzech dziewiątek można ułożyć niepochwytą dla umysłu ludzkiego w swej wielkości cyfrę 9⁹⁹, co znaczy: dziewięć w stopniu dziewiątym w stopniu dziewiątym. Aby cyfrę taką otrzymać, trzeba podnieść 9 do dziewiątej potęgi, czyli pomnożyć 9 razy przez dziewięć, co da względnie skromną liczbę 387,420,489; następnie zaś 9 mnożyć 387,420,489 razy przez dziewięć. Tu kończy się wszystko, bo życie jednego człowieka nie wystarczy na taką robotę, gdybyśmy jednak chcieli zbiorowemi siłami tej pracy dokonać, przekonalibyśmy się, iż liczba, w ten sposób otrzymana, składałaby się z 369 milionów cyfr (nie czujecie zawrotu głowy?), gdybyśmy zaś chcieli tę cyfrę wypisać na pasku papieru, licząc po 20 cyfr na decymetrze, musielibyśmy użyć skrawka długości 18,485 kilometrów, czyli prawie 1½ raza średnicy ziemi. Oto, co można otrzymać z trzech dziewiątek...

Ostatnie wiadomości.

Wychodźcy chińscy.

Rząd chiński zażądał od Japonii wydania wszystkich zbiegłych do Japonii reformatorów chińskich, a w ich liczbie i Kau-Ya-Weya.

Urzędowa atoli gazeta japońska „Dzidzi-Szimpo” pisze, że wydanie miejsca mieć nie może, albowiem Japonia przyznała u siebie prawo schronienia politycznych przestępców. Pomimo to wychodźcom zapowiedziano, aby nie wdawali się w żadne agitacje rewolucyjne, jeśli nie chcą sobie być wydany.

Rząd japoński większość reformatorów uważa za ludzi niepraktycznych i daleko więcej spodziewa się od doświadczonych mężów stanu Li-Hung-Czanga i Czau-Czi-Duna.

Polityka Stanów Zjednoczonych.

„Daily Telegraph” na zasadzie korespondencji z Waszyngtonu dowodzi, jakoby amerykańskie nie myśleli bynajmniej o szkoleniu interesom angielskim w sprawie przekopania kanału Nikaragugskiego.

Przeciwnie, rząd i kongres Stanów Zjednoczonych zgadzają się z sobą co do potrzeby zawarcia umowy z Anglią z neutralizacji kanału. Pomimo to Anglia niezadowolona jest ze Stanów Zjednoczonych, albowiem sekretarz skarbu Hedsch w kongresie wyłożył przyszłą politykę Unii w sposób, który szkodzić musi interesom angielskim.

Ponieważ do terytoriów zdobytych na Hiszpanii ma być załozona taryfa celna Stanów Zjednoczonych, mowy więc być nie może o polityce „drzwi otwartych“, w imieniu której Anglia występuje na dalekim Wschodzie i którą to zasadę czyniła celem całej swej polityki zamorskiej. Oprócz tego sekretarz stanu Hedsch proponuaby okrętom zbudowanym zagranicą przez pewną liczbę lat, wzbudzeniem było zaliczać się do floty amerykańskiej, która kompletować się winna tylko okrętami zbudowanymi w Ameryce. Przeszkody czynione angielskiemu handlowi i angielskim warsztatom okrętowym nie przyczynią się bynajmniej do wzmocnienia anglo-amerykańskiego sojuszu.

Szanownemu ks. Probszczowi Moczyńskiemu, ks. Kowalskiemu w Rzaśni w pow. Noworadomskim oraz wszystkim tym co na własnych barkach zwołki drogiej naszej Matki

**Ś. P. Marcjanny z Binkowskich
Plucińskiej**

na miejsce wiecznego spoczynku ponieśli, składają z głębi zbolatego serca serdeczne „Bóg zapłać“
Synowie Jan i Zygmunt.

Telegramy.

PETERSBURG, 16 grudnia. Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Michał Aleksandrowicz przybył z Abbastumau do Gatezyna.

PETERSBURG, 16 grudnia. P. minister spraw wewnętrznych postanowił: Pozwolić na sprzedaż numerów pojedynczych gazety „Narod“, zabronioną rozporządzeniem z d. 12 z. m.

PETERSBURG, 16 grudnia. Nawa stanęła przy 10 stopniach zimna.

LONDYN, 16 grudnia. Silne wrażenie sprawiło złożenie przez Wiliama Harcourta przewodnictwa partii liberalnej w izbie gmin.

LONDYN, 16 grudnia. Lord Rosebery oświadczył, że gotów jest przyjąć napowrót przewodnictwo partii liberalnej, jeżeli dane mu będą pełnomocnictwa tak nieograniczone, jak te, które posiadał niegdyś Gladstone.

LONDYN, 16 grudnia. „James Gazette“ podnosi fakt, że termin zatwierdzenia przez Francję umowy o Niger, zawartej z Anglią, minął bez dopełnienia ze strony francuskiej aktu ratyfikacji. Termin wygasł, umowa przeto spełzła na niczem.

MADRYT, 16 grudnia. Powstańcy filipińscy żądają za uwolnienie jeńców hiszpańskich, będących w ich rękach, 20 milionów dolarów.

NEW-YORK, 16 grudnia. W katedrze św. Patryka odbył się wspaniały pogrzeb zmarłego na zapalenie płuc przewodcy ostatniego powstania kubańskiego. Całuny trumny nieśli sekretarz stanu dla spraw zewnętrznych Hay, tudzież generałowie Miles, Wheeler, Shafter, Lawton i trzech senatorów.

PEKIN, 16 grudnia. Cesarzowa wdowa przyjmowała małżonki posłów mocarstw europejskich w pałacu cesarskim bardzo uroczyście. Cesarz siedział z lewej strony cesarzowej. Małżonka posła angielskiego, jako żona najstarszego z członków ciała dyplomatycznego, odczytała napisany w języku angielskim adres, w którym, w imieniu obecnych dam, składa cesarzowej życzenia z powodu rocznicy jej urodzin. Cesarzowa przyjęła panie nadzwyczaj serdecznie.

KONSTANTYNOPOL, 16 grudnia. Z Krety donoszą, że rada admirałów postanowiła zaproponować królewiczowi Jerzemu ulaskawienie 13 skazanych przez międzynarodowy sąd wojenny na karę śmierci i zamianę tej kary na osadzenie w więzieniu. Admirałowie odjadą z Krety w d. 21 grudnia.

HAMBURG, 16 grudnia. Minister spraw wewnętrznych zniósł rozporządzenie landrata Bonina, zabraniające używania w fabrykach robotników z Rosyi i Austrii.

PARYŻ, 16 grudnia. Otrzymany dzisiaj rano telegram donosi, że dżuma została umiejscowiona w Tamatawie i dzięki zarządzonym środkom słabnie.

BUKARESZT, 16 grudnia. Podczas rozpraw adresowych izby deputowanych prezes gabinetu Sturdza wskazał na zbliżający się jubileusz pięć-

dziesięcioletni rozpoczęcia walk o wyjarzmienie się narodowe, które doprowadziły do utworzenia się nowoczesnej Rumunii. Minister wyraził życzenie, aby jubileusz ten zastał naród i parlament przy zgodnej, skrętej i pożytecznej pracy.

LONDYN, 16 grudnia. W Szantungu rozpoczął się werbunek celem utworzenia pułku, złożonego z 1000 żołnierzy, a przeznaczonych do pełnienia angielskiej służby garnizonowej w Weihai-wei. Pułk ów nosić będzie nazwę pierwszego pułku chińskiego.

LONDYN, 16 grudnia. W telegramie urzędowym oznajmia poseł rzeczypospolitej południowoafrykańskiej (Transwaalu) Leyds, że skutkiem odnowienia się choroby gardła lekarze zabraniają mu jechać do Petersburga, celem wręczenia listów wierzytelnych.

AMSTERDAM, 16 grudnia. Mieszkający tutaj w hotelu „Rheinischer Hof“ od kilku tygodni, pod przybranym nazwiskiem Damierre'a, Esterhazy dotąd, wbrew zapowiedziom, nie opuścił miasta.

BUDAPESZT, 15 grudnia. Organa partii narodowej zapowiadają obostrzenie sposobu walki. Reszta prasy opozycyjnej objawia spokojniejsze usposobienie.

Antysemicki dziennik „Alkatmany“ ogłasza manifest do wyborców, wyrażający nadzieję, iż obecne przesilenie zniszczy panowanie liberałów.

Sprawa prezydentury w izbie zostanie zatawioną w piątek na posiedzeniu parafii liberalnej.

Jako kandydata na godność prezesa izby deputowanych wymieniają obecnie Dezyderego Perceza.

Dr. A. SOŁOWIEJCZYK

specjalista chorób wewnętrznych

i dzieciennych.

Piotrkowska Nr. 69,

vis-a-vis Grand-Hotelu.

Przyjmuje od 9—10 r. i od 3—5 pp.

!Na Gwiazdkę!

Wielki wybór dzieł ilustrowanych i zbiorowych w ozdobnych oprawach, książek obrakowych dla dzieci, jako też i dla dorastającej młodzieży, książek do nabożeństwa w najrozmaitszych oprawach.

— ORAZ —

Wielki wybór rycin i globusów

— POLECA —

Księgarnia, Skład rycin i nut

R. Schatke'go

w Łodzi, Piotrkowska 71.

Fotografia B. Wilkoszewskiego

PASAŻ MAYERA № 5

FILIA „Murillo“ Nowy-Rynek 2, gdzie Apteka p. Leinwebnra poleca na nadchodzącą gwiazdkę:

PORTRETY zwyczajne i kolorowe olejne, akwarellą lub pastelami. Albumy widoków w Łodzi—Karty pocztowe z widokami Łodzi i Warszawy można nabywać u wydawcy i w znaczniejszych księgarniach i składach materiałów piśmiennych.

Portrety na raty.

FABRYKA
WÓDEK SŁODKICH
oraz HANDEL WIN
S-ROW MEYER
przeniesione do domu własnego.
ul. GŁÓWNA № 59.

Handel Win, Towarów kolonialnych i Delikatesów

J. B. WEŻYK

ul. Piotrkowska 3, Hotel Polski.

POLECA:

Wina węgierskie, Francuskie, Hiszpańskie, Reńskie, Szampańskie, jak również Krymskie, Kachetyńskie, oraz wina białe i czerwone z Cesarzkich Apanaży, Cognaki, Romy, Araki krajowe i zagraniczne, Towary kolonialne i Delikatesy w wyborowych gatunkach,

Na dochód Szkoły rzemieślniczej izraelskiej

„Talmud-Tora“

w sobotę dnia 17 b. m.

W SALI KONCERTOWEJ

wielki wokalnoinstrumentalny

KONCERT

Bilety są do nabycia u WW. J. Dobranickiego Synowie — Moritza Frenkla — A. Goldfedera i Landau i S-ka.

KAZIMIERZ

Dr. BRZOSOWSKI

Akuszerek — Choroby kobiece
Piotrkowska 9, dom Sachsa.

Zakład Fotograficzny
„S. PIOTROWICZ“

Łódź, Nowy-Rynek 6,

Wykonuje z natury lub przysłanych fotografij w rozmiarach do naturalnej wielkości

portrety

na umówione raty

w ramach ozdobnych.

Obstalunki przyjmują: w PABIANICACH. Filia zakładu fotograficznego w WARSZAWIE Kantor Hotelu Drezdeńskiego. 1274

Dla otworenia

Składu Aptecznego

w ŁODZI

poszukuje wspólnika fachowca z małym kapitałem, albo życzyłbym sobie przyjąć udział jako wspólnik w podobnym interesie. Oferty przyjmuje red. „Rozwoju“ pod A. Z. 250

OGŁOSZENIA DROBNE.

A.) Sprawy sądowe przyjmuje; umowy wszelkie akta prawne, prośby i podania do wszystkich Władz redaguje **Askanas**, p. adwokat, przysięgi Cegielniana 15.

B Henryka Elzenberga i Kazimierza Rosmana. Pasaż Meyera 6. 518.

M aszynę, pięknie szyjącą, sprzedam tanio Widzewska 47, stróż wskaże.

M łody człowiek, kawaler, znający się na leśnictwie, poszukuje posady od Nowego Roku Wiad, w „Rozwoju“ 522

N a gwiazdkę resztki rozmaite, chustki, chusteczki, szale, halki, fartuchy, pończochy tanio sprzedaje. Piotrkowka 90, lewa oficyna I piętro.

P oszukuje od 1 stycznia gospodyn do samodzielnego zarządu domem na wsi, obeznaną gruntownie z gospodarstwem, hodowlą i kuchnią. Wiadomość, Łódź, Zawadzka № 15 m. 1. 523

P oszukuje stancyi dla młodego człowieka. Oferty składać w redakcyi „Rozwoju“ pod lit. W. M. 526

S klep kolonialno-spożywczy z dystrybucją i patentem na piwo zaraz do sprzedania. Ul. Mikołajewska 23. 524

W ystawione przezemnie jedynie 2 weksle po rb 175, jako rękojmię do zajmowania nadal mieszkania, w którym z przyczyny wymagań akcyzy nie mogą mieszkać, proszę nie nabywać, bo nie będą płatne. Ludwik Luc. 520

Z aginał paszport Józefa Kornowskiego, wydany z gm. Babice. 520

Z ywoty Świętych. Dziełko, składające z 12 tomików za rubla. (Cena pierwotna rb. 3,50) w księgarni R. Schatke'go. Piotrkowska 71. 520

Z aginał kozioł czarny, mający 4 lata. Łaskawy znalazca zechce odprowadzić do Bronisławy Bujanowicz, ul. Rajtera 16 na Bałutach. 525

RÓG BENEDYKTA i WÓLCZAŃSKIEJ, w Restauracyi

Otwarta do 2 w nocy

Wina	KARBOONIEKIEGO	Koniaki
Wina		Koniak
Wina		Koniak
Wina		Koniak
Wina		Koniaki
Koniak		Wina
Koniak		Wina
Koniak		Wina
Koniaki		Wina
Koniaki		Wina

Codziennie koncert od 7 wieczorem

1295

Karbonieckiego

Kuchnia Wyborowa.

W. CIESIELSKI

ŁODZ,

Piotrkowska 63,

poleca

NA GWIAZDKĘ:

Wielki wybór lalek dla dzieci, **Bielizne** męską i damską, **Krawaty**, **Koszulki**, **Kalesony** trykotowe, wełniane i bawełniane westki i **pończochy** dla myśliwych skarpetki, pończochy damskie **Wyroby skórzane**, galanteria **Rękawiczki** męskie i damskie własnego wyrobu.

Ceny umiarkowane.

1452

Cztery Piwnice

są do wynajęcia.

Passaż-Szulca № 4.

Ważne dla pp. Tapicerów

fabrykantów waliz, kufrów kolekcyjnych i introligatorów.

SKÓRY MEBLOWE

w rozmaitych desenjach i kolorach, skóry wołowe gładkie i marszczone, **safian**, **baranice** i t. d.

Zamówienia przyjmuje reprezent. fabryki pp. **Matz & Co.** w Londynie i Berlinie.

Henryk Kupczyk
Widzewska 60.

Zarząd Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych

m. Łodzi

ma zaszczyt podać do wiadomości, że w **Sobotę dnia 5/17 b. m.** odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. **DLUGIEJ** № 45

Wieczorek Familijny

dla członków Stow. i ich rodzin.

Bilety, których ilość ograniczona, są do nabycia w kancelaryi Stowarzyszenia w godzinach przedpołudniowych i wieczorowych. 1452

Nr. 1138 DYREKCYA

Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w m. Łodzi położone z powodu niezaplacenia raty majowej 1898 r. wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o g. 11 z rana, w kancelaryi Wydziału Hypotecznego przy ul. Średniej pod Nr. 427 w m. Łodzi, przed wyznaczonymi notaryuszami, a mianowicie:

1) pod Nr. 20 przy ul. Nowomiejskiej obciążona pożyczką Tow. rb. 45,200; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 9,040; licytacja rozpocznie się od sumy 67800, termin sprzedaży wyznaczono na dzień 31 Marca (12 Kwietnia) 1899 r. przed notaryuszem Juliuszem Gruszczyńskim.

2) pod Nr. 47e przy ul. Zawadzkiej obciążona pożyczką Tow. rb. 28000; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 5600, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 42000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 31 Marca (12 Kwietnia) 1899 r. przed notaryuszem K. Placheckim.

3) pod Nr. 47l przy ul. Pasaż-Szuleca obciążona pożyczką Tow. rb. 23,500; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4,700 licytacja rozpocznie się od sumy rb. 35,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1/13 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem Janem Kamockim.

4) pod Nr. 234 przy ul. Nowomiejskiej obciążona pożyczką Tow. rb. 22,700; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4540; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 34,050; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 1 (13) Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem Władysławem Jonszerem.

5) pod Nr. 274 przy ul. Piotrkowskiej obciążona pożyczką Tow. rb. 20,000; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 5200; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 39,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2/14 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem K. Mogilnickim.

6) pod Nr. 415 przy ul. Średniej obciążona pożyczką Tow. rb. 35,000; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 7,000; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 52,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 2/14 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem J. Grabowskim.

7) pod Nr. 444 przy ul. Zawadzkiej obciążona pożyczką Tow. rb. 20,800; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4160; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 31,200; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 5/17 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem Juliuszem Gruszczyńskim.

8) pod Nr. 754 przy ul. Piotrkowskiej obciążona pożyczką Tow. rb. 36,000; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 7200; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 54000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 5/17 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem K. Placheckim

9) pod Nr. 787g przy ul. Długiej i Zielonej obciążona pożyczką Tow. rb. 19,000; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 3800; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 28,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 6/18 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem Wł. Jonszerem

10) pod Nr. 789r przy ul. Lipowej obciążona pożyczką Tow. rb. 7,000; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1400; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 10,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 7/19 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem K. Mogilnickim.

11) pod Nr. 819ee przy Szosie Milsza obciążona pożyczką Tow. rb. 17,600; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 3520; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 26,400; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 7/19 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem Józefem Grabowskim.

12) pod Nr. 1108 przy ul. Widzewskiej obciążona pożyczką Tow. rb. 23,500; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4,700; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 35,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 8/20 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem J. Gruszczyńskim.

13) pod Nr. 1114e przy al. Składowej obciążona pożyczką Tow. rb. 14,200; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 2840; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 21,300; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 8/20 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem K. Placheckim.

14) pod Nr. 1384D przy ul. Skwerowej obciążona pożyczką Tow. rb. 23,800; wadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 4,760; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 35,700; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 9/21 Kwietnia 1899 r. przed notaryuszem Wł. Jonszerem.

Łódź, dnia 13 Grudnia 1898 r.

Prezes E. HERBST,
Dyrektor Biura A. ROSICKI

NAJWYŻEJ ZATWIERDZONE TOWARZYSTWO AKCYJNE

FABRYKA WYROBÓW ŻELAZNYCH

WŁ. GOSTYŃSKI i S-ka

w Warszawie.

Filia w Łodzi, ul. Piotrkowska № 81.

Składy własne Warszawa, Petersburg, Moskwa, Charków, Ryga,

Poleca meble żelazne, jako to. Łóżka Angielskie i wiedeńskie, łóżeczka dziecinne kołyski, wózki dziecinne, meble ogrodowe, welo-cypedy dziecinne, umywalnie, klozety pokojowe rozmaitych systemów; wyroby blacharskie, jako to: wanny konewki, kubły, bidety, szafiki etc. etc. lodownie pokojowe, wszelkie naczynia kuchenne, wchodzące w zakres gospodarstwa miejskiego i wiejskiego.

Własna tapicernia wykończa materace wszelkiego rodzaju, począwszy od rs. 5 za sztukę.

Wielki skład kołder watowych wełnianych i jedwabnych oraz kołderki dziecinne, z d. 5 Grudnia r. b. rozpoczęliśmy

WYPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

niektórych przedmiotów jako to: naczyń kuchennych, i domowego użytku, galanterye etc. etc. w wielkim wyborze ze znacznym ustępstwem.

Filia przyjmuje obstalunki na konstrukcye żelazne.

